

خبر

یونس شکرخواه

www.ketab.ir

دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها

۱۳۸۷

شکرخواه، یونس، ۱۳۳۶ -

خبیر/ یونس شکرخواه - تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها، ۱۳۷۷.

پازده، ۱۳۰ ص: نمودار.

ISBN 978-964-6757-29-5

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

چاپ اول: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. مرکز گسترش آموزش رسانه‌ها، ۱۳۷۴.

کتابنامه: ص. ۱۲۹ - ۱۳۰.

چاپ دهم: ۱۳۸۷.

۱. روزنامه‌نگاری -- نویسندگی. ۲. خبرنگاران و خبرنگاری. الف. ایران. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها. ب. عنوان.

۰۷/۴

PN ۴۷۷۵ / ش ۸

۱۳۷۷

م ۷۷ - ۵۴۲۶

کتابخانه ملی ایران



دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

یونس شکرخواه

خبیر

طرح جلد: احمد رضا دالوند

چاپ اول: ۱۳۷۴، چاپ دهم: ۱۳۸۷

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه، قیمت: ۱۵۰۰ تومان

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

شابک ۵ - ۲۹ - ۶۷۵۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸ - ISBN 978-964-6757-29-5

e-mail: info@rasaneh.org www.rasaneh.org

تهران: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوم، شماره ۱۳

تلفن: ۸۸۷۳۰۴۱۳ و ۸۸۷۳۵۴۳۹، دورنویس: ۸۸۷۳۰۴۷۷

یادداشت ناشر

اندیشمندان معاصر، عصر حاضر را عصر سلطه بی سابقه اطلاعات و ارتباطات می دانند. «جامعه اطلاعاتی» جدید، شاهد ظهور پدیده‌هایی نوین در همه حوزه‌ها و حیطه‌های زندگی فردی و جمعی است که وجه اشتراک آنها همه‌گیر شدن رسانه‌های تقویت شده سنتی و نوین ارتباطی و محتوای آنهاست. بدون تردید، «جامعه اطلاعاتی» تخصصی‌تر شدن بیش از پیش رسانه‌های جمعی سنتی و نوین را الزامی می‌نماید. این رسالت فردی، سازمانی و ملی، یعنی تلاش در جهت ارتقاء کمی و کیفی رسانه‌های جمعی، در حیطه مطبوعات کشورها نیز احساس می‌شود.

معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سال ۱۳۶۷ دو مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها و گسترش آموزش رسانه‌ها را تأسیس کرد. مرکز گسترش آموزش رسانه‌ها در سال ۱۳۶۸ آغاز به کار کرد و هدف آن ارتقای سطح آگاهی، دانش و تخصص دست‌اندرکاران مطبوعات و افزایش کارایی آنان بود. این مرکز از بدو تأسیس علاوه بر تشکیل کلاسها و دوره‌های آموزشی مستمر در تهران و کلاسهای فشرده آموزشی در مراکز استانها، سمینارها و کنفرانس‌های تخصصی نیز برگزار کرده است. همچنین، از سال ۱۳۶۹ فصلنامه تحقیقاتی و آموزشی رسانه را منتشر ساخت که انتشار آن تاکنون تداوم داشته است.

در کنار این فعالیتها، مرکز فوق اقدام به تهیه و نشر مجموعه «متون آموزش روزنامه‌نگاری» نمود. کتاب حاضر نخستین مجلد از این مجموعه بود که در بهار ۱۳۷۴

منتشر گردید و مورد استقبال دانشگاهیان و خبرنگاران مطبوعات واقع شد. مرکز گسترش آموزش رسانه‌ها در سال ۱۳۷۶ با مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها ادغام گردید و در حال حاضر کلیه فعالیت‌های آموزشی و انتشاراتی فوق‌الذکر توسط مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها پی‌گیری می‌گردد. چاپ حاضر کتاب به همه کسانی که در مجموعه مرکز گسترش آموزش رسانه‌ها فعالیت کردند و مصدر آثار خیر بودند تقدیم می‌شود. همچنین لازم است که از آقایان احمد میرعبدینی و هادی خانیکی که این اثر را قبل از نشر مطالعه کردند و نظرات اصلاحی سودمند دادند، از آقای عبدالمحمد روح‌بخشان که ویرایش این کتاب را عهده‌دار شدند، و نیز از آقای سید فرید قاسمی که طرح انتشار سلسله متون آموزش روزنامه‌نگاری را ارائه دادند و این مجموعه به همت ایشان منتشر شد، تشکر کنیم.

مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها

www.ketaboo.com

پیشگفتار

در مقام مقدمه، یادآوری پنج نکته ضرورت دارد:

۱. فراهم آمدن این کتاب مدیون همه آثاری است که در باب ادبیات روزنامه‌نگاری نگاشته و یا ترجمه شده‌اند. من، قدردان خالقان این آثار هستم و یافته‌های این نوشته را متعلق به آنان می‌دانم.
۲. فهرست سی اثر در پایان کتاب ارائه شده است، من سطر به سطر آنها را خوانده‌ام و از آن دریاهای بسیط و عمیق مرواریدهایی صید کرده‌ام محک نخورده، اما بی دریغ، پیشکش همه کسانی که برگردن دانش ارتباطات و روزنامه‌نگاری این مرز و بوم حق دارند.
۳. تأکید می‌کنم که مکاشفه‌ای در میان نیست و چون چنین است، کاستیها را می‌پذیرم و بایسته‌های اثر را از آن طلایه‌داران این عرصه می‌دانم. اما وجود کاستیها به دو دلیل است:
الف: انگیزه من، و تأکیدم بر اینکه آنچه را که تدریس می‌کنم، مکتوب کنم.
ب: و همزمان، به این دلیل که کوشیده‌ام تا تجربه حرفه‌ای خود را، که حالا، در هنگام نوشتن این اثر، از یک دهه متجاوز شده است، به‌بوتۀ نقد صاحب‌نظران و همکاران بسپارم.
۴. این کتاب به معنی اخص کلمه "تألیف" است. زیرا که "تألیف"، برخلاف باور رایج، دقیقاً به تهیه آثاری اطلاق می‌شود که با استفاده از منابع فراهم می‌آیند و

از صورت واحدی برخوردار می‌شوند و در عین حال، نظر نویسنده در گردآوری و عرضه مطالب دخالت می‌کند. و باید بیفزایم که این «تألیف» هدفی دوگانه دارد:

الف: انتقال ساخت و ماهیت خبر به افراد تازه کار.

ب: به چالش کشاندن نگاه کلاسیک، سنتی و حرفه‌ای به خبر.

۵. و بالاخره، اگر لطف و همت همکارانم در «مرکز گسترش آموزش رسانه‌ها» نبود، شاید این کتاب، بخت انتشار را این چنین آسان به دست نمی‌آورد. از آقایان محمود الله‌وردی مسؤول محترم «مرکز گسترش آموزش رسانه‌ها» و سیدفرید قاسمی محقق ارجمند تاریخ مطبوعات و دبیر شورای نویسندگان فصلنامه رسانه به خاطر اهتمام ویژه‌ای که در انتشار این اثر به خرج دادند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم.

یونس شکرخواه

تهران. بهار ۱۳۷۴

www.ketaboo.com